

Серія «ДНЗ. Вихователю»

В. О. В'юнник, О. Г. Ханіна, С. М. Ожимова, Л. В. Чернишова

МІЙ КОНСПЕКТ ЗИМА

*Відповідно до вимог Базового компонента
дошкільної освіти, чинних освітніх програм*

5
рік життя

Харків
Видавнича група "Основа"
2014

УДК 37.16
ББК 74.263
В96

Серія «ДНЗ. Вихователю»

В'юнник В. О.

В96 Мій конспект. 5-й рік життя. Зима / В. О. В'юнник, С. М. Ожимова, О. Г. Ханіна, Л. В. Чернишова — Х. : Вид. група «Основа», 2014. — 150, [2] с. : табл. — (Серія «ДНЗ. Вихователю»).

ISBN 978-617-00-2088-8.

Посібник містить орієнтовні конспекти занять з дітьми 5-го року життя, що реалізують завдання пізнавального, художньо-естетичного та мовленнєвого розвитку. Конспекти занять складено за блочно-тематичним принципом планування на навчальний рік (за порами року: «Осінь», «Зима», «Весна»), розроблено відповідно до вимог та завдань Базового компонента дошкільної освіти, чинних освітніх програм.

Задля зручності використання всі розробки розміщено на відривних аркушах. Поля для записів дадуть змогу творчому вихователеві, користуючись запропонованим у посібнику матеріалом, скласти власні конспекти занять. Для закріплення знань дітей з теми пропонуємо організувати роботу в зошитах для дитини «Мій зошит».

УДК 37.16
ББК 74.263

ISBN 978-617-00-2088-8

© В'юнник В. О., Ожимова С. М.,
Ханіна О. Г., Чернишова Л. В., 2014
© ТОВ «Видавнича група «Основа», 2014

ЗМІСТ

Шановні колеги!	5
Розклад занять, тематичні блоки	6
ПІЗНАВАЛЬНИЙ РОЗВИТОК (ДИТИНА У ДОВКІЛЛІ)	
Заняття 7. У Країні правил і порядку	7
Заняття 8. Святкування Нового року	9
Заняття 9. Зимові розваги	11
Заняття 10. Настала зима	13
Заняття 11. Професії людей транспорту	15
Заняття 12. Особиста безпека	17
ПІЗНАВАЛЬНИЙ РОЗВИТОК (ВІКОНЕЧКО У ПРИРОДУ)	
Заняття 13. Я і навколишній світ	19
Заняття 14. Мешканці куточку природи	21
Заняття 15. Чарівний вечір зимовий	23
Заняття 16. Зимові клопоти	25
Заняття 17. Весело нам узимку!	27
Заняття 18. Чарівна зимова казка	29
Заняття 19. Птахи — наші друзі.	31
Заняття 20. Синичка-невеличка	33
Заняття 21. Віхола-метелиця	35
Заняття 22. Зимові чудеса	37
Заняття 23. Зимова відлига	39
Заняття 24. Прощання із зимою	41
ПІЗНАВАЛЬНИЙ РОЗВИТОК (МАТЕМАТИЧНА СКАРБНИЧКА)	
Заняття 7. Порівняння предметів за кольором, формою та розміром. Просторові відношення: «довгий» — «короткий». Кількісна лічба	43
Заняття 8. Просторові відношення «вперед — назад», «угору — вниз», «праворуч — ліворуч». Частина доби	45
Заняття 9. Порівняння предметів завтовшки. Співвідношення числа і цифри. Квадрат	47
Заняття 10. Порівняння предметів завдовжки. Частина доби. Квадрат та круг	49
Заняття 11. Число чотири і цифра 4. Чотирикутник. Орієнтація у просторі	51
Заняття 12. Порівняння предметів за кольором і формою. Орієнтація у просторі	53
МОВЛЕНСВИЙ РОЗВИТОК	
Заняття 13. Іграшки	55
Заняття 14. Спортивні ігри	57
Заняття 15. Зима	59
Заняття 16. Новорічні свята	61
Заняття 17. Зимові розваги	63
Заняття 18. Зимуючі птахи	65
Заняття 19. Особиста гігієна	67
Заняття 20. Продукти харчування	69
Заняття 21. Транспорт	71
Заняття 22. Побутова техніка	73
Заняття 23. Безпека в побуті	75
Заняття 24. Професії	77

ХУДОЖНЬО-ЕСТЕТИЧНИЙ РОЗВИТОК (ХУДОЖНЯ ЛІТЕРАТУРА)

Заняття 13. Читання вірша Н. Забіли «Марина Дмитрівна» та оповідання В. Бережного «Замурзаний черевичок»	79
Заняття 14. Читання оповідання О. Буцень «Горобчик» та вивчення вірша А. Камінчука «Годівнички»	81
Заняття 15. Слухання оповідання В. Сухомлинського «Хлопчик та сніжинка» та вірша М. Вороного «Сніжинки»	83
Заняття 16. Слухання віршів Т. Коломієць «Ялинка в дитсадку» та І. Неходи «У лісі, лісі темному»	85
Заняття 17. Слухання вірша А. Костецького «Добрий сніговик» та оповідання В. Сухомлинського «Лижі й ковзани»	87
Заняття 18. Читання оповідання В. Сухомлинського «Це горобці плачуть від холоду» та вірш І. Січовика «Півникова пригода»	89
Заняття 19. Слухання вірша Грицька Бойко «Здоровим будь!»	91
Заняття 20. Розповідання української народної казки «Півник і двоє мишенят» та вивчення вірша М. Чепурної «Окрайчик»	93
Заняття 21. Читання вірша О. Сміян «Автобус» та оповідання В. Струтинського «Сідайте, будь ласка!»	95
Заняття 22. Читання вірша П. Сороки «Телефон»	97
Заняття 23. Читання оповідання В. Сухомлинського «Кмітливий скляр» та вірша С. Жупанина «Перукар»	99
Заняття 24. Читання оповідання О. Іваненко «Що Ромко їв?» та вірша В. Остапчук «Пісенька вогню»	101

ХУДОЖНЬО-ЕСТЕТИЧНИЙ РОЗВИТОК (МАЛЮВАННЯ)

Заняття 13. Хусточки й рушники	103
Заняття 14. Лісові красуні	105
Заняття 15. Рукавички	107
Заняття 16. Чим прикрасимо ялинку?	109
Заняття 17. Друзі-сніговички	111
Заняття 18. Зимовий пейзаж	113
Заняття 19. Зайчик-пухнастик	115
Заняття 20. Морозяні візерунки	117
Заняття 21. Зимова казка	119
Заняття 22. Цей будиночок казковий	121
Заняття 23. Подарунок для ляльок	123
Заняття 24. Свято татусів	125

ХУДОЖНЬО-ЕСТЕТИЧНИЙ РОЗВИТОК (ЛІПЛЕННЯ)

Заняття 7. Казковий ліс (колективна композиція)	127
Заняття 8. Новорічна красуня	129
Заняття 9. Зимове чудо — баба снігова	131
Заняття 10. Зимовий ліс чарівний (колективна)	133
Заняття 11. Хто-хто в рукавичці живе?	135
Заняття 12. Циркові веселуни	137

ХУДОЖНЬО-ЕСТЕТИЧНИЙ РОЗВИТОК (АПЛІКАЦІЯ)

Заняття 7. Барви зими	139
Заняття 8. Засяяла вогнями ялиночка-краса (колективна робота)	141
Заняття 9. Про що розповіли Сніговику лісові красуні?	143
Заняття 10. Зимовий пейзаж (колективна робота)	145
Заняття 11. Зайчикова та лисиччина хатки	147
Заняття 12. Ці чудернацькі клоуни	149

ШАНОВНІ КОЛЕГИ!

Пропонуємо вам збірники конспектів фронтальних занять з дітьми молодшого дошкільного віку (5-го року життя) на навчальний рік за порами року — ОСІНЬ, ЗИМА, ВЕСНА.

Дітям подобаються ті види діяльності, що дають їм матеріал для роздумів, можливість виявляти ініціативу і самостійність, потребують розумового напруження, винахідливості та творчості. Найвільніше діти почуваються і розвиваються у грі, де найсприятливіша атмосфера для спілкування.

Конспекти занять конкретизують види роботи з дітьми молодшого дошкільного віку впродовж навчального року, реалізують завдання повноцінного розвитку дітей загалом і кожної дитини зокрема, спрямовані на зону найближчого розвитку, тобто поступове ускладнення матеріалу і методів виховання. Побудова наступних занять ґрунтується на використанні досвіду дітей, набутому на попередніх заняттях, та на різноманітних зв'язках між заняттями різного характеру і виду.

У запропонованих конспектах розміщено багато матеріалів зі сприяння розвитку мовлення малюків — мовленнєві ігри, дидактичні ігри, пальчикові ігри, ігри-мандрівки, потішки, вірші.

Орієнтовні конспекти занять розроблено таким чином, щоб надати педагогам широкі можливості для формування особистісної зрілості дитини, базових якостей кожної конкретної дитини з її індивідуальними особливостями та досвідом, відповідно до вимог та завдань Базового компонента дошкільної освіти, чинних освітніх програм.

Збірки конспектів занять, що розміщені у трьох книгах, реалізують завдання пізнавального, художньо-естетичного та мовленнєвого розвитку впродовж навчального року.

Конспекти занять дібрано за порами року, блочно-тематичним принципом планування на навчальний рік, де важливу роль відіграє системний цілісний підхід у забезпеченні виконання програмових завдань щодо здійснення якісної дошкільної освіти у групі малюків цієї вікової категорії. Ураховано один із напрямів методичного оновлення занять у дошкільному навчальному закладі, зокрема об'єднання їх навколо однієї теми та проведення їх на основі інтеграції навчального матеріалу. Цей підхід сприяє інформаційному збагаченню сприймання, мислення і почуттів дітей завдяки ігровим методам навчання та залученню цікавого матеріалу. Найкраще використовувати всі три книги серії збірки конспектів. Послідовність та назва занять, блоків умовна, отже, може змінюватися.

Найважливішим, на нашу думку, є власна творчість педагогів, що виявляється у гнучкій зміні своєї позиції, обігравання будь-якої ситуації та відхилення від запланованого. Головними мають бути емоційний стан дитини, її внутрішнє емоційне благополуччя у групі однолітків і дорослих, які нею опікуються.

Сподіваємося, що запропоновані конспекти занять стануть у пригоді молодим вихователям-початківцям на перших кроках педагогічної практики, а педагогів-майстрів будуть спонукати до творчих пошуків (можна змінити запропоновані матеріали і використати інші додаткові матеріали з теми, урахувавши рівень розвитку дітей групи). Закріплювати отримані знання, перевіряти рівень обізнаності дитини з різних напрямів розвитку можливо через використання робочих зошитів для дитини серії «Мій зошит», зокрема «Осінь», «Зима», «Весна», що є складовою серії видань «Мій конспект» та містять завдання згідно з тематичними блоками.

РОЗКЛАД ЗАНЯТЬ

ПОНЕДІЛОК

ВІВТОРОК

СЕРЕДА

ЧЕТВЕР

П'ЯТНИЦЯ

ТЕМАТИЧНІ БЛОКИ

планування освітнього процесу у групі дітей молодшого дошкільного віку (5-го року життя) на навчальний рік

№ з/п	Місяць	Тема
1	Вересень	Дитсадок — наш рідний дім. Допитливій малечі про цікаві речі
2	Жовтень	Осінь прийшла, нам дарунки принесла. Великі й маленькі навколо нас
3	Листопад	Потрібен дім для кожного. Пізня осінь йде, зміни нам несе
4	Грудень	Про порядок знаємо і про нього дбаємо. Зимовий вернісаж
5	Січень	Ой весела в нас зима! Піклуємося про всіх!
6	Лютий	Домашній світ техніки. Всі професії важливі
7	Березень	Я та моя сім'я. Моя рідна Україна
8	Квітень	Природа Космосу. Весняні клопоти
9	Травень	Весні радіє все навколо! Нам цікавий світ комах

Зима	Група	Дата
------	-------	------

ПІЗНАВАЛЬНИЙ РОЗВИТОК (ДИТИНА У ДОВКІЛЛІ)

ЗАНЯТТЯ 7

Тема. У Країні правил і порядку

Мета: формувати життєву компетентність дитини, розуміння важливості дотримання встановлених правил і порядку в організації життєдіяльності людини; спонукати до здорового способу життя через дотримання певних правил, зокрема режиму дня, гігієни, використання зимового одягу та ін.; розвивати почуття впевненості в собі, у своїх діях, практичну спроможність, умілість у самообслуговуванні; активізувати і збагачувати словниковий запас дітей; закріплювати вміння орієнтуватися у різних життєвих ситуаціях; виховувати правильну поведінку, відповідальність за свої вчинки.

Попередня робота: спостереження під час умивання, роздягання; бесіди про правила і дотримання порядку в куточку іграшок, у шафах з одягом; читання художніх творів.

Матеріал: сюжетні картинки із зображенням режимних моментів упродовж дня; картки із зображенням предмет гігієни; загадки про предмети гігієни; картинка із зображенням Мийдодіра; лялька Галинка-Бруднюля; лялька Оксанка; речі для ляльки (для різних сезонів).

ХІД ЗАНЯТТЯ

I. Організаційний момент

Вихователь пропонує дітям утворити коло й привітати одне одного.

» Психогімнастика «Доброго ранку»

— Вам необхідно сказати: «Доброго ранку!», а потім назвати ім'я того, до кого ви звертаєтесь.

Діти вітаються по колу, вихователь стежить за тим, щоб вони дотримували правил гри — посміхалися одне одному, дивилися в очі вітаючись.

II. Основна частина

— Діти сьогодні ми вирушаємо до Країни правил і порядку. Спочатку йти-мемо вулицею Чистоти.

Діти імітують рухи.

На вулицю Чистоти
Підемо всі ми — і я, і ти.
Та по вулиці Чистоти
Тільки чистим можна йти.
Щоб піти у цю чарівну країну,

Чисто вимиемося з милом.
Одяг весь свій виперем,
Попрасуєм і одягнем.
Скрізь порядок наведем!
Чисті іграшки візьмем.

Вихователь представляє Мийдодіра.

Мийдодір

Я великий Умивальник
Я великий Мийдодір.
Умивальників начальник
Та мочалок командир.

Вихователь. Який сердитий Мийдодір! Заспокоймо його, покажімо, що ми знаємо правила і порядок підтримання чистоти.

» Гра «Назви дію»

Вихователь називає слова-дії (*що робити*), а діти мають назвати слова-дії (*що зробити*).

- Митися... (*вмитися, помитися*).
- Купатися... (*покупатися, викупатися*).

- Прати... (*випрати, попрати, перепрати*).
- Одягатися... (*одягнутися, переодягнутися, роздягнутися*).
- Чесатися... (*розчесатися, зачесатися*).

Вихователь. Назвіть брудненьких героїв казок. (Мийдодір, Вереда, Федора)
— Розкажімо та покажімо ляльці Галинці, що слід робити, щоб жити на вулиці Чистоти у Країні порядку і правил.

- Хай умиється!
- Нехай причешеться!
- Нехай відвідає перукаря!
- Нехай надіне чисту сукню!
- Нехай випере та випрасує сукню!
- Хай вичистить черевики!
- Хай зав'яже шнурки.

— Складімо правила, яких потрібно дотримувати щодня у Країні порядку і правил.

Діти, тримаючи у руках сюжетні малюнки із зображенням дій дитини із ранку до вечора, шикуються у відповідному порядку, коментуючи зображене.

- Щоранку вмивайся! Чисть зуби!
- Роби гімнастику! Снідай!
- Йди до садочка! Ввечері вдома вечеряй!
- Гра й та складай після іграшки!
- Чисть зуби! Лягай спати у своє ліжко!

— Молодці, діти! Мийдодір залишив для вас загадки. Відгадайте їх.

- Зуби є, а рота немає. (*Гребінець*)
- Висить-теліпається,
Усі за нього хапаються
І витираються. (*Рушник*)
- Мию, мию, без жалю,
Мию там, де брудно,
А купатись не люблю,
Бо від цього худну. (*Мило*)

— У Країні правил і порядку все слід робити правильно. Лялька Оксанка також хоче піти з нами на прогулянку вулицями країни.

» Дидактична гра «Допоможемо ляльці»

Вихователь показує дітям одягнену в легку сукню ляльку Оксанку. Демонструє приготовлений одяг для ляльки. Пропонує обрати серед нього необхідний, навчити її послідовності та правил одягання на вулицю взимку.

— Чому лялька не може йти на прогулянку в цій сукні? Сукня легка, а на вулиці взимку холодно, морозно, потрібен зимовий одяг. Що слід одягти ляльці? (*Светр, спідницю, штани, в'язані шкарпетки*) Які предмети верхнього зимового одягу слід одягти ляльці? (*Шубку, шапку, валянки чи теплі чобітки, шарфик, рукавички*) Поясніть необхідність такого одягу. Розкажіть ляльці Оксанці про правила повернення з прогулянки.

» Дидактична гра «Повернення з прогулянки»

Для того щоб речі виглядали охайно та гарно, за ними потрібно стежити. Повертаючись додому або в садочок із зимової прогулянки, необхідно обов'язково упорядковувати їх.

III. Підсумок

— Молодці, діти. Добігла кінця наша сьогоднішня подорож до Країни правил і порядку вулицею Чистоти. Сподіваюся, що ви запам'ятали для себе корисні поради.

Зима	Група	Дата
------	-------	------

ЗАНЯТТЯ 8

Тема. Святкування Нового року

Мета: формувати шанобливе ставлення до українського краю, українського народу, його традицій, зокрема розглянути поняття гостинності, святкування Нового року, атрибутику; спонукати до участі у відзначенні свята — розповідати вірші, співати пісні, водити хоровод та ін.; розвивати емоційне мовленнєве спілкування, інтерес до свята; збагачувати словниковий запас; викликати радість від святкування Нового року; виховувати доброту та дружелюбність у ставленні до інших людей.

Попередня робота: розглядання ілюстрацій у книгах, картин про святкування Нового року; бесіди про спостереження дітей у місті, на вулиці, у магазинах за підготовкою до новорічних свят; вивчення віршів, пісень, таночків до свята Нового року; читання художніх творів.

Матеріал: іграшкова прикрашена ялинка та іграшковий Дід Мороз.

ХІД ЗАНЯТТЯ

I. Організаційний момент

Вихователь запрошує всіх дітей підійти до куточку іграшок, де стоять іграшкова прикрашена ялинка та іграшковий Дід Мороз.

Знають, певно, всі малята,
Що невдовзі прийде свято —
Свято давнє і нове,
Свято гарне, зимове.
Скоро, скоро на поріг
Завітає... *(Новий рік)*.

II. Основна частина

— Так, діти. Незабаром настане свято Нового року. Яке це свято? *(Веселе, радісне)* Яке деревце прикрашають до Нового року? *(Ялинку)* Удома у когось із вас уже є прикрашена ялинка? У нас у садочку також є ялинка. Прикрасьмо її.

» Дидактична гра «Прикрасьмо ялинку»

Вихователь дістає коробку та пропонує дітям по черзі діставати ялинкову прикрасу, називати її та розповідати про неї.

— Це кулька. Вона червона, кругла, скляна, блискуча, велика.

Після розповіді дитина прикрашає ялинку цією іграшкою.

— Чим ми прикрасили ялинку? *(Кульками, бурульками, ліхтариками, намистом, дощикою, іграшками, гірляндами, дзвониками, сніжинками)*

» Гра-жарт «Що є на новорічній ялинці?»

Вихователь пропонує дітям уважно слухати сказані ним фрази. Якщо вони згодні з твердженням, підвести руки вгору і сказати: «Так!», а якщо не згодні, то тупати ніжками і сказати: «Ні!».

Що є на ялинці?	Колючки зелені? <i>(Так)</i>
Шишки та гостинці? <i>(Так)</i>	Банки із варенням? <i>(Ні)</i>
Є блискучі кульки? <i>(Так)</i>	Є сніжок із вати? <i>(Так)</i>
Срібненькі бурульки? <i>(Так)</i>	Драні чоботята? <i>(Ні)</i>
Льодяні бурульки? <i>(Ні)</i>	Дощики, прикраси? <i>(Так)</i>
Варені цибульки? <i>(Ні)</i>	І котлети з м'яса? <i>(Ні)</i>

» Пальчикова гімнастика «Прикрашена ялинка»

Необхідно показати «ялинку»: руки зігнуті в ліктях. Верхівка: руки перед собою; пальці рук сплетені, великі пальці підняти вгору — «верхівка ялинки».

Шишечки і голочки: стиснуті кулачки — «шишечки», пальці розчепі-
рити — «голочки».

Кульки та ліхтарики: долоньки догори з розчепіреними пальчиками —
«кульки», долоньки перевернуті з пальчиками донизу — «ліхтарики».

Зайчики та свічечки: кулачки з піднятими вказівним та середнім пальчи-
ками — «зайчики», складені долоньки зі зведеними пальчиками — «свічечки».

Цукерочки та зірочки: складені розчепірені пальчики — «зірочка».

» Дидактична гра «Новорічна красуня»

Вихователь пропонує дітям відповісти на поставлені запитання, добираючи
слова-ознаки, слова-дії.

— Новорічна ялинка яка? (*Блискуча, святкова, пухнаста, жива, іграш-
кова, штучна, колюча, зелена, срібляста, струнка, велика, мала, гілляста, па-
хуча, красива*)

— Що ялинка робить для нас? (*Сяє, блищить, пахне, одягається, прикраша-
ється, світиться, переливається*)

— Як з'являється ялинка на Новий рік? (*Привозять, приносять, купують,
виращують, зрубують, встановлюють*)

— Без ялинки та подарунків не святкують Нового року. На свято Нового
року отримують подарунки всі — і дорослі, і діти. Новий рік багатий на пода-
рунки. За давньою традицією, хто їх заздалегідь готує і приносить новорічної
ночі? (*Дід Мороз*)

ЯЛИНКА В ДИТСАДКУ

Сьогодні в нас ялинка
В дитячому садку.
Засніжена хатинка
Під нею у кутку.
В хатинці на порозі
Снігуронька сама.
А Дідуся Мороза
На святі ще нема.
І ми, немов сніжинки,
Кружляєм у танку,
Ми пісню круг ялинки
Співаємо дзвінку:

— Мети, мети, метелице,
Лети, лети, сніжок!
Хай діду пухом стелиться
Дорога в дитсадок!
Ніхто і не помітив,
Як Дід Мороз ввійшов.
Аж глядь: кладе під віти
З дарунками мішок.
Сміється бородатий:
— Я снігу не топчу!
Щоб всюди побувати,
Ракетою лечу!

— Який Дід Мороз? (*Веселий, добрий, сивий, старенький, бородатий, каз-
ковий*) Які ви приготували для Діда Мороза подарунки?

Діти читають вірші, виконують пісні.

» Фізкультхвилинка «Заячий карнавал»

Вихователь читає віршовані рядки, а діти виконують відповідні
рухи.

Вітре, вітре, ти не вий! (*Погрожують вказівним пальчиком.*)
У звіряток рік Новий.
Зорі світять на ялинці, (*Показують на ялинку.*)
Дід Мороз приніс гостинці. (*Показують на Діда Мороза.*)
Прометем собі доріжки, (*«Підмітають» стежки.*)
Потанцюємо хоч трішки! (*Виконують танцювальні рухи.*)
Маски зробим з будяків, (*Показують на обличчя.*)
Налякаємо вовків! (*Змахують кулачками.*)

(Ліна Костенко)

III. Підсумок

— Діти, вам подобається святкувати Новий рік? Заведімо хоровод довкола
нашої ялинки, заспіваймо пісню дзвінко!